

**POLITYKA NOWEJ SZANSY
RAPORT Z MONITOROWANIA DZIAŁAŃ
PODJĘTYCH W 2014 R.**

Warszawa, czerwiec 2015

Wprowadzenie

Zgodnie z zapisami Polityki Nowej Szansy (PNS) Ministerstwo Gospodarki zobowiązane jest do przedłożenia informacji z monitorowania postępów z wdrażania postanowień przedmiotowego dokumentu w cyklu rocznym. Ponieważ dokument PNS został przyjęty w 2014 r. niniejszy raport z konieczności obejmuje kilkumiesięczny okres wdrażania działań przewidzianych w PNS, tj. od lipca do grudnia 2014 r., a także zapowiedź działań zaplanowanych w kolejnych latach. Struktura tego raportu obejmuje cztery główne punkty, które są odpowiednikami działań kierunkowych zaprogramowanych w przedmiotowym dokumencie. Na końcu przedstawiono zaś tabelę z aktualnymi wartościami wskaźników, które obok opisów jakościowych służą monitorowaniu i ocenie skuteczności programu PNS.

1. ZAPOBIEGANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM PRZEDSIĘBIORSTW

Trafne rozpoznanie, wczesne ostrzeżenie i szybkie reagowanie

Dwa pierwsze komponenty działań antycypacyjnych były realizowane przez instytucje centralne, głównie PARP. Pierwszym z nich były cykliczne raporty opracowywane przez niezależny zespół ekspertów-badaczy (w 2014 r. opublikowano kilka takich raportów). Przedstawiały one obecną koniunkturę zarówno na poziomie całej gospodarki (perspektywa makro), jak i w przekroju terytorialno-branżowym (perspektywa mikro). Ważną ich częścią były również prognozy średniookresowe rozwoju sytuacji, tj. dla sześciu kolejnych kwartałów. Analizy przeprowadzone w ramach Instrumentu Szybkiego Reagowania (ISR) i przedstawione w raportach z 2014 r. pozwoliły na wczesną identyfikację zagrożeń w kilku branżach, m.in. budowlanej, transportowej oraz turystycznej. Wszystkie przygotowane w ramach ISR publikacje i raporty są dostępne na stronie: <http://www.isr.parp.gov.pl/monitoring-zmiany-gospodarczej>.

Dość duża szczegółowość przedstawionych raportów, przejawiająca się między innymi w analizie ryzyka upadłości na poziomie PKD, stanowiła dobry punkt odniesienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność w działach przeżywających trudności lub mogących znaleźć się w trudnej sytuacji w niedalekiej przyszłości. Na tej podstawie przedsiębiorcy mogli podjąć działania antycypacyjne zarówno we własnym zakresie, jak i skorzystać ze wsparcia udzielanego w ramach programu ISR. Zgodnie z algorytmem zaprojektowanym w narzędziu statystycznym, stanowiącym integralną część ISR, do udzielenia rzeczonoego wsparcia zakwalifikowało się 64 przedsiębiorstwa. Podmioty te

uzyskały pomoc o charakterze szkoleniowo-doradczym, z czego najważniejszą część stanowiły opracowane i wdrożone, na drodze współpracy konsultantów PARP z przedsiębiorcami, plany rozwoju. Zaprogramowanymi w ramach powyższych planów działaniami zmierzającymi do poprawy sytuacji przedsiębiorstwa objęto ponad 1800 pracowników.

W III kwartale 2014 r. PARP przeprowadził kolejny nabór przedsiębiorstw do udziału w tym projekcie. Posługując się wspomnianym algorytmem wyłoniono 50 przedsiębiorstw – 5 średnich oraz 45 małych z działów najbardziej zagrożonych upadłością, tj. roboty budowlane, naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń, produkcja artykułów spożywczych, transport lądowy i rurociągowy, magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport. Działania ukierunkowane na wsparcie tych przedsiębiorstw i poprawę ich sytuacji w perspektywie długoterminowej mają być realizowane w 2015 roku.

Dodatkowo w 2014 r. zakończono prace nad tzw. „narzędziem autodiagnozy online”, które umożliwi przedsiębiorstwom samodzielny monitoring sytuacji finansowej na podstawie zaprogramowanych odpowiednio wskaźników stosowanych w ocenie kondycji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa. Tak wystandaryzowane narzędzie pozwoli uzyskać przedsiębiorcy informacje o jego sytuacji względem innych przedsiębiorców działających w tej samej dziale/sekcji, o prognozowanych trendach w perspektywie średnioterminowej oraz oszacować względne ryzyko znalezienia się w sytuacji kryzysowej.

Informacje pochodzące z obu tych źródeł (raportów analitycznych i autodiagnozy) stworzą przedsiębiorcom realną szansę oceny kondycji danej branży oraz własnej kondycji finansowej w ujęciu statycznym i dynamicznym. W dalszej kolejności umożliwią one podmiotom, które rozpoznały, iż mogą znaleźć się w niedługim czasie w trudnej sytuacji podjęcie odpowiednich działań antycypacyjnych, które pozwolą uniknąć sytuacji kryzysowej lub co najmniej zmniejszą prawdopodobieństwo znalezienia się w takiej sytuacji.

W ramach działań popularyzatorskich i promocyjnych PARP opublikował w 2014 r. dwie pozycje ważne z punktu widzenia zwiększania dostępu do wiedzy o samym ISR i świadomości korzyści wynikających z udziału w takim programie, a także oceny funkcjonowania tego instrumentu, w tym wniosków i rekomendacji wynikających z jego stosowania. W tym samym celu zorganizowano kilka debat z udziałem partnerów społecznych, przedsiębiorców i innych interesariuszy. Program ISR był również ważną częścią dyskusji odbywającej się na poziomie regionalnym w ramach konkursu Lider Księgowości. Warto też podkreślić, że w jednej ze wspomnianych publikacji zawarto również

opracowany przez Ministerstwo Gospodarki rozdział, w którym zaprezentowano istotę Polityki Nowej Szansy. Wszystkie wymienione publikacje i analizy zostały udostępnione w wersji elektronicznej na stronie PARP-u, a odniesienia do nich zamieszczone na stronie MG: <http://www.mg.gov.pl/Wspieranie+przedsiębiorczosci/Polityki+przedsiębiorczosci+i+innowacyjnosci/Polityka+nowej+szansy/System+wczesnego+ostrzegania>

Działania szkoleniowo-doradcze

Ponieważ na kondycję przedsiębiorstw mają wpływ nie tylko czynniki zewnętrzne, lecz również czynnik ludzki, przede wszystkim odpowiednie przygotowanie właścicieli i menedżerów do działania w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu, ważnym rodzajem działań o charakterze antycypacyjnym były również te zmierzające do zwiększenia świadomości oraz wzbogacenia wiedzy w obszarach, które mają bezpośredni wpływ na sytuację finansową przedsiębiorstw z sektora MŚP (m.in. zarządzania finansami, zmianą i ryzykiem, znajomość źródeł finansowania działalności i systemu wsparcia instytucjonalnego dla przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji, znajomość regulacji prawnych, w tym prawa upadłościowego). Działania te zostały zaprogramowane w PNS na trzech etapach kształcenia potencjalnych/aktualnych przedsiębiorców, tj. na etapie szkoły, studiów wyższych i prowadzenia działalności zawodowej.

Ze względu na relatywnie krótki okres obowiązywania zapisów PNS, w 2014 r. została zrealizowana naturalnie jedynie część działań przewidzianych w dokumencie. Przechodząc do poziomu szkolnictwa wyższego, MNiSW zgodnie z planem rozpoczęło prace nad przekazaniem uczelniom rekomendacji dotyczących przekazywania studentom wiedzy w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej oraz sposobów działania w sytuacji zagrożenia firmy, w tym w szczególności w obszarze uzyskiwania pomocy finansowej oraz znajomości przepisów prawa upadłościowego.

Instytucje zaangażowane w realizację PNS przeprowadziły kilka działań szkoleniowych zorientowanych na rozwój kompetencji w zakresie przedsiębiorczości. Treści, które są przedmiotem szczególnego zainteresowania części edukacyjnej PNS stanowiły ważny punkt programu stażowo-szkoleniowego (*TOP 500 Innovators*), który został przeprowadzony na amerykańskich uczelniach dla polskich pracowników sfery B+R. Jednym z celów programu było zapoznanie się i akceptacja „kultury porażki” w działalności biznesowej jako naturalnego elementu tych procesów i cennego doświadczenia w życiu. Kompetencje z zakresu przedsiębiorczości stanowiły też jeden z elementów Programu Rozwoju Kompetencji

zorientowanego na przekazywanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia sukcesu na rynku pracy. Program ten będzie kontynuowany przez MNiSW w kolejnych latach przy wsparciu środków z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój.

Na szczeblu regionalnym w 2014 r. nowe Regionalne Programy Operacyjne były w trakcie negocjacji. Powinny one odpowiednio uwzględnić zapisy Polityki Nowej Szansy dotyczące usług informacyjno-doradczych w zakresie przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym. Z informacji uzyskanych z urzędów marszałkowskich wynika, iż niektórzy z nich (m.in. kujawsko-pomorskie, łódzkie, podkarpackie, podlaskie, pomorskie, śląskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie) w swoich RPO na lata 2014-2020 umieścili zapisy (w tym zaprogramowali środki finansowe), które pozwolą na podjęcie działań o takim charakterze. W nawiązaniu do regionów, które nie zaplanowały takich działań warto nadmienić, że Marszałek Województwa Mazowieckiego zwrócił uwagę na to, iż z powodu konieczności koncentracji interwencji katalog zaplanowanych działań musiał zostać ograniczony do tych najważniejszych z punktu widzenia strategii rozwojowej Województwa, co w konsekwencji wpłynęło na rezygnację z włączenia do RPO Priorytetu Inwestycyjnego 8v, w ramach którego pozostałe regiony mogły zaplanować działania wpisujące się w PNS.

2. OGRANICZANIE RYZYKA LIKWIDACJI PRZEDSIĘBIORSTW (POZASĄDOWE I SĄDOWE FORMY NAPRAWY I RESTRUKTURYZACJI)

W 2014 r. rozpoczęto prace nad opracowaniem rozwiązań legislacyjnych służących ograniczeniu ryzyka likwidacji przedsiębiorstw. Przede wszystkim opracowany został przez Ministerstwo Sprawiedliwości, a następnie przyjęty przez Radę Ministrów, projekt ustawy *Prawo restrukturyzacyjne*. W listopadzie 2014 r. odbyło się jego pierwsze czytanie w Sejmie. Ministerstwo Skarbu Państwa przygotowało projekt nowego rozporządzenia w sprawie pomocy publicznej udzielanej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorstw, który został opracowany i przekazany do uzgodnień międzyresortowych. Rozporządzenie zostało podpisane w dniu 20 marca 2015 r. i opublikowane w Dz. U. poz. 531. Uwzględnia ono przyjęte przez KE *Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

Zgodnie z zapisami PNS, na podstawie przepisów zawartych w projekcie ustawy *Prawo restrukturyzacyjne* (w zakresie przepisów o pomocy publicznej) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie pomocy publicznej udzielanej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców, małe i średnie przedsiębiorstwa w ramach programu

pomocowego będą mogły skorzystać ze wsparcia finansowego na ratowanie i restrukturyzację oraz restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych (wyłącznie w ramach postępowania sanacyjnego).

Ponieważ podstawę opracowania i wdrożenia programu pomocowego stanowią akty prawne, które zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2014 r. nie zostały jeszcze przyjęte, pomoc dla MŚP będących w trudnej sytuacji odbywała się w 2014 r. na dotychczasowych zasadach. Na 12 przedsiębiorstw MŚP wnioskujących do Ministra Skarbu Państwa o pomoc publiczną na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw wsparcia udzielono dwóm podmiotom (na łączną kwotę 8,4 mln zł). Tak małe zainteresowanie przedsiębiorstw MŚP korzystaniem z tego rodzaju pomocy w ramach dotychczasowych przepisów prawa wynikało z uciążliwości procesu ubiegania się o taką pomoc, m.in. spełnienia szeregu wymogów warunkujących uzyskanie zgody Komisji Europejskiej na udzielenie wnioskowanej pomocy oraz długiego oczekiwania na taką zgodę. Niska liczba wniosków, które zakończyły się uzyskaniem wnioskowanego wsparcia zdaje się potwierdzać tę tezę i uzasadnia potrzebę przyspieszenia prac nad opracowaniem i wdrożeniem kompleksowego programu pomocowego przewidzianego w dokumencie PNS.

Jeśli chodzi o inne instrumenty wsparcia przeznaczone dla przedsiębiorstw MŚP wymagających restrukturyzacji, ich stosowanie również odbywało się w ramach dotychczasowego porządku prawnego, tj. zgodnie z zasadami pomocy *de minimis*. Z możliwości takiej skorzystało ponad 4 800 przedsiębiorstw (w większości z sektora MŚP), którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił wsparcia o wartości 12,7 mln (jednostkowa pomoc wynosiła zatem przeciętnie 2,6 tys.). W ramach wspomnianej pomocy ZUS rozłożył na raty należności z tytułu składek, odroczył termin płatności lub zawiesił postępowanie egzekucyjne. Coroczny wzrost zainteresowania przedsiębiorstw taką formą wsparcia potwierdza, iż wsparcie w formie restrukturyzacji należności publicznoprawnych będzie stanowił szczególnie ważną część programu pomocowego.

Dodatkowo przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji z powodu pogorszenia warunków prowadzenia działalności gospodarczej wsparcia na zasadach pomocy *de minimis* udzieliło w 2014 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Były to głównie rozwiązania ukierunkowane na ochronę miejsc pracy w tych przedsiębiorstwach. Przybrały one formę bezpośrednich wypłat (świadczenia na wypłatę części wynagrodzenia i opłatę składek na ubezpieczenie społeczne) finansowanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz dofinansowania szkoleń pracowników z Funduszu Pracy. W obu

przypadkach beneficjentami świadczeń byli przedsiębiorcy, których pracownicy tymczasowo nie wykonywali pracy ze względu na trwający przestój w produkcji dóbr i/lub usług lub którym został obniżony wymiar czasu pracy. W 2014 r. dysponent FGŚP przekazał 135 przedsiębiorstwom środki w wysokości 12 mln, które zostały przeznaczone na wypłaty świadczeń dla blisko 2,5 tys. pracowników. Z FP przyznano natomiast na kwotę 80 tys. zł wsparcie 9 przedsiębiorców, którzy dofinansowali z nich szkolenia dla 42 pracowników. W kolejnych latach, tj. w 2015 i 2016, środki z FGŚP na wymienione wyżej cele (wypłata świadczeń dla pracowników i dofinansowanie szkoleń) będą mogły otrzymać przedsiębiorstwa, które przeżywają trudności z powodu wystąpienia niezależnych od nich ograniczeń w wwozie towarów na terytoria innych państw. Na tego typu działania postanowiono przeznaczyć z Funduszu 500 mln zł.

3. SPRAWNE PRZEPROWADZENIE LIKWIDACJI PRZEDSIĘBIORSTW (SĄDOWE FORMY RESTRUKTURYZACJI I LIKWIDACJI)

Podobnie jak w poprzednim działaniu kierunkowym, podstawą prawną wdrożenia rozwiązań służących usprawnieniu procesu likwidacji przedsiębiorstwa, będzie znajdująca się na etapie prac sejmowych ustawa *Prawo restrukturyzacyjne*, obejmująca również szeroką nowelizację ustawy *Prawo upadłościowe i naprawcze*. Ministerstwo Sprawiedliwości uruchomiło jednocześnie projekt CaSuS zorientowany na wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów związanych z procedurami sądowymi. Do końca 2014 r. sformułowano i podano do publicznej wiadomości ogłoszenie o udzielenie zamówienia publicznego na zaprojektowanie i wdrożenie odpowiedniego systemu informatycznego służącego realizacji Projektu, a następnie dokonano otwarcia złożonych ofert.

Szkolenia z zagadnień ekonomiczno-finansowych związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw przeznaczone dla sędziów orzekających w sprawach upadłościowych nie zostały uruchomione w 2014 r. ze względu na brak umowy mogącej stanowić podstawę podjęcia przedmiotowych działań. Odpowiednie porozumienie między Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministerstwem Sprawiedliwości zostało podpisane w styczniu 2015 r. Na jego podstawie Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury podejmie przedmiotowe działania w bieżącym roku.

4. WSPARCIE PONOWNEGO PODEJMOWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ – TZW. NOWY START

Na etapie konsultacji międzyresortowych dotyczących Regionalnych Programów Operacyjnych MG przekazało w 2014 r. rekomendacje w sprawie potrzeby umieszczenia w tych dokumentach zapisów umożliwiających podjęcie działań ukierunkowanych na wsparcie ponownego podejmowania działalności gospodarczej. Na ich podstawie urzędy marszałkowskie powinny realizować w kolejnych latach działania informacyjno-doradcze oraz oferować wsparcie psychologiczne dla przedsiębiorców MŚP mających za sobą ogłoszenie upadłości. Uzyskane z urzędów marszałkowskich informacje o planach w zakresie wdrażania instrumentu „nowy start”, wskazują jednak na istnienie dużego ryzyka dla realizacji tej części PNS.

DZIAŁANIA PROMOCYJNE

W zakresie działań o charakterze informacyjno-promocyjnym, obok publikacji i debat wspomnianych wyżej, uruchomiono na stronie MG w 2014 r. zakładkę poświęconą *Polityce Nowej Szansy*, gdzie zamieszczono wszystkie ważne informacje oraz publikacje odnoszące się do działań przewidzianych w programie PNS. Opracowano też strategię kampanii promocyjno-informacyjnej, która realizowana będzie w kolejnych latach z wykorzystaniem różnych kanałów przekazu. Obecnie trwają prace nad aktualizacją planów promocyjnych przewidzianych w kampanii ze względu na ograniczenia budżetowe (otrzymanie niższej kwoty na 2015 r. w stosunku do zakładanej w pierwotnym scenariuszu). W bieżącym roku planuje się uruchomienie pierwszych działań promujących PNS w części poświęconej zmianie postaw zarówno społeczeństwa, jak i przedsiębiorców, względem sytuacji kryzysowych występujących w przedsiębiorstwach. W kolejnych latach MG przystąpi również do działań informacyjnych skierowanych do przedsiębiorców, aby zachęcić ich do aktywniejszego uczestnictwa w procedurach upadłościowych. Nacisk zostanie również położony na działania promujące „nowy start”, mające na celu przeciwdziałanie stygmatyzowaniu przedsiębiorstw, który doświadczyli niepowodzenia w prowadzeniu działalności gospodarczej (włączając w to podmioty dotknięte upadłością) oraz zmianę podejścia do postrzegania porażki biznesowej, która powinna być traktowana przede wszystkim jako bagaż cennego doświadczenia zwiększającego szansę powodzenia w przyszłości. Należy jednak podkreślić, że zakres kampanii promocyjno-informacyjnych będzie silnie zależny od budżetu przyznanego na ten cel w poszczególnych latach realizacji PNS.

REKOMENDACJE:

- Rekomenduje się kontynuowanie cyklicznych badań antycypacyjnych, mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w przedsiębiorstwach, prowadzonych dotychczas przez PARP. Badania dynamiki zmian makroekonomicznych oraz na poziomie określonych branż gospodarczych pozwalają na przygotowanie prognoz dla potrzeb konstruowania planów i instrumentów oddziaływania władzy publicznej wobec określonych segmentów gospodarki oraz ocenę efektywności i skuteczności tego instrumentarium. Przyczyniają się tym samym do zmiany podejścia władzy publicznej do ograniczania negatywnych konsekwencji zjawisk społeczno-gospodarczych z podejścia reaktywnego na podejście aktywne (antycypacyjne) oraz podniesienia jakości działań publicznych służących wsparciu procesów restrukturyzacji polskich przedsiębiorstw. Tym, co przemawia za utrzymaniem tego rodzaju działań na szczeblu centralnym są trudności w implementacji badań o podobnym charakterze na szczeblu regionalnym. Zgodnie z rekomendacją Komisji Europejskiej, badania antycypacyjne powinny być prowadzone na szczeblu regionalnym i uwzględnione w regionalnych systemach wsparcia przedsiębiorstw realizowanych w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 8v perspektywy finansowej na lata 2014-2020, jednakże informacje uzyskane z urzędów pozwalają przypuszczać, że działania o takim charakterze są podejmowane w bardzo ograniczonym zakresie. W związku z powyższym ponownie zachęca się (w ślad za pismem wystosowanym do Marszałków Województw w styczniu 2015 r.) urzędy marszałkowskie do podjęcia współpracy w tej dziedzinie z PARP-em i wykorzystanie ISR realizowanego na poziomie makro na użytek własnych działań. Intensyfikacja i integracja działań w tym zakresie byłaby zgodna z zamierzeniami PNS oraz korzystna z punktu widzenia dostępności i skuteczności interwencji podejmowanych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym w przedsiębiorstwach.
- Biorąc pod uwagę, iż dotychczasowe działania o charakterze szkoleniowo-doradczym, zwłaszcza wdrażane w przedsiębiorstwach plany rozwoju, stanowiły użyteczne narzędzie poprawy kondycji przedsiębiorstw przeżywających trudności, powinny być one kontynuowane. Korzystając z dotychczasowych doświadczeń (w tym uwag przedsiębiorstw-beneficjentów tej pomocy) należałoby skierować na te działania odpowiednie środki umożliwiające wydłużenie fazy doradczej w tych programach, tak aby pozwolić przedsiębiorcy na pełniejszą absorpcję wiedzy i umiejętności oferowanych w ramach tych programów. Warto byłoby też rozważyć wydłużenie horyzontu czasowego

oceny skuteczności tego instrumentu, tj. prowadzić monitoring sytuacji przedsiębiorstw, którym udzielono wsparcia w ramach ISR w 2-3 letnim horyzoncie czasowym po okresie uzyskania wsparcia.

- Urzędy marszałkowskie, które nie wpisały wprost w RPO usług informacyjno-doradczych mających na celu przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w przedsiębiorstwach, zachęca się do rozważenia podjęcia działań o takim charakterze w ramach stosowanych przez nie instrumentów doradczych kierowanych do ogółu przedsiębiorców.
- Wskazuje się na potrzebę przystąpienia przez Ministerstwo Edukacji Narodowej do analizy treści programowych, która ma służyć aktualizacji treści nauczania z zakresu przedsiębiorczości, a w szczególności uzupełnieniu jej o zagadnienia związane z sytuacjami kryzysowymi w prowadzeniu działalności gospodarczej i sposobami radzenia sobie w takich sytuacjach. Analiza taka umożliwi wprowadzenie odpowiednich zmian po zakończeniu pełnego okresu wdrożenia podstawy programowej, tj. po 2015 r.
- Należy podjąć działania ograniczające ryzyko niepowodzenia we wdrażaniu działania kierunkowego „nowa szansa”. Związane jest ono z tym, że większość urzędów marszałkowskich nie przewidziała w swoich planach działań nakierowanych na wsparcie ponownego podejmowania działalności gospodarczej, które stanowią esencję filozofii przyświecającej uruchomieniu programu PNS. Tak jak MG podkreśliło w piśmie wystosowanym w 2014 r. do Marszałków, instrumenty zorientowane na wspieranie nowego startu ze względu na ich specyfikę (konieczność bezpośredniego kontaktu z beneficjentem) bezwarunkowo wymagają zaangażowania instytucji szczebla regionalnego, które *de facto* zdecydują o możliwości zrealizowania tych działań na dużą skalę i ich skuteczności. Mając jednocześnie na uwadze, iż większość urzędów marszałkowych realizuje działania wspierające proces zakładania działalności gospodarczej i ogólne doradztwo dla przedsiębiorców, sugeruje się wydzielenie w ramach stosowanych instrumentów działań dedykowanych konkretnie do grupy docelowej, o której mowa w działaniu kierunkowym „nowy start”, czyli przedsiębiorstw MŚP, które doświadczyły porażki biznesowej i są zainteresowane podjęciem nowej działalności.
- Wskazuje się na potrzebę rewizji planu finansowego zawartego w dokumencie PNS w odniesieniu do środków przewidzianych na realizację działania kierunkowego „nowa szansa” ze względu na nieuwzględnienie przez większość urzędów marszałkowskich działań o takim charakterze w swoich RPO.

- W celu zwiększenia oddziaływania instrumentów wypracowanych w ramach PNS rekomenduje się intensyfikację działań informacyjno-promocyjnych oraz zwiększenie ich zasięgu poprzez wykorzystanie środków masowego przekazu. Rozpoczęcie działań promocyjnych na szerszą skalę wydaje się niezbędne biorąc pod uwagę grupy docelowe działań, o których mowa w dokumencie.

Wskaźniki monitorowania realizacji *Polityki Nowej Szansy*

Wskaźnik	Wartość bazowa wskaźnika 2012	Wartość wskaźnika w pierwszym roku obowiązywania dokumentu (2014)	Zakładana wartość wskaźnika w roku docelowym (2020)	Źródło danych
Liczba przedsiębiorstw, które utrzymały działalność (%): - po upływie 12 miesięcy (%) - w perspektywie pięcioletniej (%)	76,6 (2011-2012) +0,1 vs 2008-2009 31,8 (2007-2012) +0,4 vs 2004-2009	76,4* (2012-2013) -0,2 vs 2011-2012 33,0* (2008-2013) +1,2 vs 2007-2012	Więcej niż 80 Więcej niż 40	GUS
Liczba złożonych wniosków o upadłość	4 091	4165	2 500	MS
Liczba ogłoszonych upadłości (udział % ze złożonych wniosków)	877 (21,4%)	871 (20,9%)	50% złożonych wniosków	MSiG
Stosunek liczby upadłości układowych do likwidacyjnych (%)	166/711	124/747	(50/50)	MSiG
Średni czas postępowania upadłościowego	36 miesięcy	36 miesięcy	12 miesięcy	MS/ World Bank Raport „Doing Business”
Liczba MŚP, którzy otrzymali wsparcie na ratowanie i restrukturyzację	3	2	100	MG
Liczba planów naprawy (rozwoju) wdrożonych w ramach ISR	9	64	100	PARP
Liczba przeprowadzonych przedsięwzięć promocyjnych polityki drugiej szansy (kampanie, publikacje, portale, konferencje, seminaria)	0	10	min. 10	ZM

* Wartość tych wskaźników odnosi się do 2013 r. Są to najbardziej aktualne dane dostępne na dzień 30.03.2015.